

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyed évre 1 frt 25 kr. — Községeknek, körjegyzőknek és tanítóknak 4 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Társzerkesztő: Dr. Dudek János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. szám.

Hirdetési árak: Egy háromhasábos petitsor ára bélyegen kívül 8 kr. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szögig 2 frt 30 kr, minden további megkezdett 100 szög után 1 frttal több.

A szekularizáció új módja.

(D.) Tisztelt a minisztert s ügyes jobb kezét Timon Ákos drt; mert a kongrua-rendezés címén jól és eszesen csinálják a szekularizációt. Sokkal ügyesebben, mint ahogy a nagy katolikus országokban, mint ahogy azt Olaszországban, Franciaországban és Spanyolországban megcsinálták. A kath. egyház vagyona szépen, simán és zaj nélkül legközelebb át fog menni az állam kezébe, s a katolikusok észre sem fogják venni, csak midőn a kultuszminiszteriumban meglesz az új osztály, mely éppen úgy fogja kezelni vagyunkat, mint ahogy a belügyminiszterium egyik osztálya rendelkezik a megyékkel, a másik a közegészségügygel, egy harmadik meg a színházakkal.

Hogy milyen ügyesen, erőszak és zaj nélkül fogják a kultuszminiszteriumban ezt a jól kiesztelt tervet végrehajtani, arról programmszerű értesítést közölt a »Budapesti Hírlap« márc. 15-iki számában vagy maga Timon Ákos, vagy valaki a környezetéből, aki jól van beavatva a tervekbe.

Szemlét tartván a cikkíró az egyes országokban végbevitt szekularizáció módjai fölött, azt a tanulságot hozza ki, hogy a vagyonnak egyszerű elvétele az egyháztól az állam érdekeire schol sem bizo-

nyult célszerűnek, mert »az egyházi vagyony szekularizációja állami pénzügyi szempontból nem mondható szerencsés műveletnek«. Mindenütt elpocsékolták a lefoglalt egyházi vagyont, s az állam pénzügyeit azért nem rendezték, sem Olasz-, sem Spanyolországban. Azért bölcsen okulva az ilyen tapasztalatokon »a magyar államhatalom szekularizáció nélkül fogott a lelkészkezdő papság anyagi helyzetének rendezéséhez«. Hogyan?

Igen bölcsen, úgy hogy a szekularizáció is meglegyen, meg az erőszaknak a látszatja is távol tartassék és a papság mégis az államnak alávetett testületté váljék, mint a hivatalnoki kar. Ennek a személyvesztő műveletnek a keresztülvitelére pedig keresve se találhattak volna alkalmasabb egyént, mint Timon Ákost, a kinek esze is van hozzá, sima modora is van hozzá, meg katolikus is egyúttal.

Összeiratták a papság vagyont a káplánytól kezdve egész a primásig. Ebből az összeirásból kitűnt, hogy a kath. lelkészek kongruájának megjavítására évenként 1.200.000 frt. szükséges. És honnan veszik ezt az összeget? A cikkíró szerint ezt az összeget »a főpapság fogja előteremteni«. Mert mint más helyen megjegyzi, »a lelkészt első sorban tartsa el egyháza azokból az anyagi forrásokból,

a melyek rendelkezésére állanak«. Jól van, de ki fogja ezt a pénzt kezelni, ki fogja a kongrua-kiegészítést állandóan kezében tartani? Ezt a cikkíró egyelőre bölcsen elhallgatja, amint ez a keztyűs kezű operációkhoz illik. De elárul annyit, amennyiből okos ember mindent megtudhat a jövőre vonatkozólag.

Azt mondja, s mi is tudjuk, hogy most a rendezést a minisztertől kinevezett »országos bizottság« vezeti. Tehát már az alaporganum, a főpatronatus címén ugyan, de a minisztertől van kinevezve, ami ma egy jelentésű a kormány bármely intézkedésével. Azután s ez még világosabb, azt mondja a cikkíró, hogy ennek a bizottságnak *állandó organuma*, hivatalos apparátusa a katolikus központi kongrua-bizottság irodája, melynek főnöke a központi előadó, Timon Ákos dr., miniszteri tanácsos.

Tehát a minisztertől kinevezett országos bizottságnak *állandó organuma* lesz, a bizottságnak van külön pecsétje, a mely pecsétet a központi előadó, dr. Timon Ákos őrzi, a mint az egész kongrua-ügyet eddig is ő vezette, ő csinálta, természetesen nem a miniszter szándékai és terve ellenére.

S miért lesz állandó ez az organum? Miért? Ezt a cikkíró nem mondja meg

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE“ TÁRCÁJA.

Az interview.

Írta: Marc Twain.

Az erős és ügyesnek látszó fiatal ember az én kérésre helyet foglalt és megjegyezte, hogy ő a »Mindennapi Mennydörgés« szerkesztőségének tagja, s hozzátette:

— Reményem, önnek nem lesz kifogása az ellen, ha meginterjúholom?

— Ha meg...?

— Ha meginterjúholom.

— Á, ugy! Igen, — igen. Hm. Igen—igenis.

Az nap reggel nem igen jól éreztem magam; szellemi tehetségem kissé megcsappant, azért odaléptem a könyvszekrényhez, aztán midőn vagy 6—7 percig keresgéltem a Conversations-Lexiconban, odafordultam újra a fiatal emberhez és kérdém:

— Hogy írják azt?

— Hogy írják?? Mit?

— Interjúholni.

— Uram Isten! Minek akarja azt ön leírni?

— Hisz én azt nem akarom leírni, csak megnézni szeretném, hogy mit jelent.

— No ez már furcsa, be kell vallanom. Különben megmondhatom azt önnek magam is, ha ön — ha ön...

— Nagyon szép. Így is jó lesz, nagyon hálás leszek önnek ezért.

— In: i-n; ter, t-e-r, inter —

— Tehát i-vel kezdődik?

— No, természetes!

— Így tehát azért kerestem oly soká hiába.

— No de uram, hát mivel kezdődjek?

— Mivel? Azt én—én—én magam sem tudom tulajdonképen. Kerestem a lexiconban elől hátul azon reményben, hogy valahol az illusztrációk között megtalálom; de ez a lexicon már nagyon régi kiadás.

— De, tisztelt barátom az interview-et képen nem találja meg még a legújabb kiad...

— bocsánat uram, ne vegye nekem rossz néven, de maga nem néz ki oly — oly értelmesnek, mint, ahogy gondoltam volna. Nem rossz. — Mondhatom, hogy nem rossz.

— Kérem, kérem! Azt nekem már sokan mondották és olyan emberek is, kik nem hizelegnek és semmi okuk sincs a hizelegésre, egész furcsa dolgokat beszéltek ez ügyben.

— Azt elképzelem. De hogy visszatérjünk

az interview-ra, tudja most mindenkit szokás meginterjúholni, aki híressé lesz.

— Ugy? Meg eddig semmit sem hallottam erről. És mivel csinálja ön azt?

(Hm — hm, hm — ez már boszantó!) Némelykor bizony bunkóval kellene csinálni; de rendszeren abból áll, hogy az interjúholó kérdéseket ad fel, melyekre a meginterjúholt válaszol. Ez most nagyon divatban van. Ha tehát megengedi néhány kérdést intézek önhöz, melyek az ön nyilvános és magán életének legfontosabb mozzanataira vonatkoznak.

— Kérem ezer örömmel — ezer örömmel. Nekem ugyan nagyon rossz az emlékező tehetségem, de reményem, hogy az önre nézve mit sem tesz. Roppant rendetlen emlékező tehetség, rettenetesen rendetlen. Némelykor vágtat, máskor meg két hétig is eltart, míg egy adott ponton át-mászik. Nagyon boszantó már magamra is.

— Nem tesz semmit, csak akarni kell; annyit, amennyit tehet.

— Akarok hát. Majd összeszedem magam!

— Köszönöm. Tehát megkezdhetjük?

— Kérem, én készen vagyok.

Kérdés: Hány éves ön?

Felelet: Tizenkilenc leszek júniusban.

K. Ugyan mit beszél! Én önt legalább 35-36

világosan, csak egyik funkcióját említi, t. i. hogy a lelkészek jövedelmi katasztere a központban nyilvántartható és a jövedelmi ágazatokban bekövetkező változásokhoz képest mindig kiigazítható lesz. Vagyis ez az organum fogja — hogy is mondjuk? — a papság fizetését kezelni.

Vajjon mit gondol a tisztelt olvasó, mit jelent az, hogy a magyar kath. egyház vagyonát ezentúl a minisztertől kinevezett országos bizottság, s annak tudja Isten mivé fejlődhető előadója fogja kezelni? Vajjon függetlenséget jelent-e ez az egyháznak a saját körében történő önálló rendelkezését-e, vagy pedig ennek az egyháznak a miniszteri büroba való bekebelezését? Aki érti a mai államjogszok nyelvét, az tisztában van a készülő helyzettel. De hogy ne is kételkedjünk, tisztán megmondja a cikkíró, hogy mi készül a kongrua-bizottság állandó organumból? Mindebből látható, — így teszi meg következtetését — hogy a kongruarendezéssel Magyarországon *egy új közigazgatási, illetőleg közkormányzati ág megteremtése van folyamatban*. Tehát egy új közkormányzati ág megteremtése, vagyis az egyházi vagyon kezelésének osztálya a kultuszminiszterium kebelében, egyszerű nyelven: az egyház államosítása van készülében. Mert közkormányzati ág nevezetű nem az egyházjogból, hanem az állami jogtanból van véve.

Ha nem az egyház államosítása készülne, vajjon akkor miért nem hagyják ezt az ügyet, mint az egyháznak igazán belső ügyét, a készülő autonomiára? Ha nem ez készülne, vajjon akkor a felekezeti vagyonát miért nem irták össze, hanem a cikkíró is azt mondja, hogy a katolikus lelkészek jövedelmi minimumának kiegészítése a nagyobb egyházi javadalmásokra jövedelmeknek arányában kivetendő összegekből történik, míg ellenben a többi felekezetek lelkészei *erre*

a célra az állami pénztárból kapnak segítséget. Vajjon miért kell a kath. papot a kath. főpapok vagyonából a miniszteri büroának fizetnie, midőn ugyanez a büro a prot. lelkészeket az állami pénztárból fogja fizetni? Azok a kath. főpapok nem tudnák ezt saját kezükkel megtenni?

Miért? . . . Én nem kérdezem, előttem egészen tisztán áll egyházam jövője Magyarországon, annak a sorsa meg van pecsételve. Nem hivatkozom többé az egyház hivatott őreire, minek; már Lonovics megmondta, hogy nálunk szeretik, ha a miniszter gondolkodik az egyháziak helyett. Látjuk ime a veszedelmet, mely nemcsak az egyházra, de magára az államra is háramlik az egyházi és állami jogkörök összeolvasztásából, a cezaropapizmusból, de nyitott szemmel rohanunk beléje. Hát rohanjunk csak, majd a jövő történelem fog ítélni felettünk, a kötelességmulasztók felett, ha majd egész nagyságában fog az emberek szeméi előtt állani az eredmény, hogy mit ér az oly egyház, melynek főpapjait a kormány nevezi ki, melynek papjait a kormány fizeti, melynek iskoláit az állam kezeli. A katolikusok érettek erre a sorsra, itt a szép multú Magyarországon, — a protestánsok nem adják meg magokat.

Horánszky Nándor és a „Nyitramegyei Ellenzék.”

Lapunk egyik barátjának hozzánk intézett, — mult heti számunk szerkesztői üzenetei között röviden érintett — kérdése arra készít bennünket, hogy Horánszky Nándornak Nyitráról történt távirati üdvözlésére nézve t. olvasóinkat alaposan tájékoztassuk és megnyugtassuk.

Tudvalevő tény, hogy Horánszky Nándor orsz. képviselő, mint a volt nemzeti párt elnöke, s a béke-tárgyalásoknál egyik kiküldöttje, oroszlan részt vett a Bánffy bukására vezetett munkából, és gr. Apponyi Alberttel együtt a compromissum nehéz megszövegezési feladatából is.

Március hó 2-án ők még nem léptek be a kormánypártba, s ezért a „Nyitramegyei Ellen-

zék” tagjai az ő elismerésüket jónak látták kifejezni addig, míg az előre látott belépés megtörténik.

A nyitramegyei ellenzékiek egyik buzgó tagja Mérey Lajos, nemcsak a határozott ellenzékiet hívta föl, hanem olyanokat is, kik bár a politikai mozgalmakban aktíve részt venni nem szoktak, az ellenzéknek Bánffy ellen folytatott harcát rokonszenvesen fogadták és helyeselték.

Ily módon részint távirati vagy levéli, részint szóbeli vagy aláírási uton 80 nyitramegyei férfinak hozzájárulását szerezte meg Mérey L. azon távirati üdvözléshez, melyben egyetlen egy szó sincs a nemzeti pártnak a kormánypártba belépéséről, hanem csakis az akkor még „ellenzék” elvtársokról, és Horánszky Nándor személyének kiváló jellemének és hazafias küzdelmének tisztelgéséről, miként ezt maga az itt szóról-szóra közölt távirat eléggé bizonyítja:

Nyitra, március 2.

Horánszky Nándor, Saskör.

Az ellenzék győzelme, Bánffy bukása legfényesebb elégtétel neked és pártvezérednek. Nem önmagatokért, hanem a hazáért küzdöttetek, azért adózik nektek hálával minden tisztességes magyar ember. Ki tudna eldönteni, vajjon a hazafiságotok, vagy pedig önzetlenségetek volt-e nagyobb, nagyobb a nemzet alkotmányáért, a nemzet egész jövőjéért vívott tusában? E két erény tesz titeket nagyokká a haza minden hű fia előtt. Ezért fog megáldani a magyarok igazságos Istene. A mai gyűlés alkalmából alulírott, nyitramegyei elvtársaid és tisztelőd egy jobb jövő reményének örömevel kiáltjuk:

Eljen Horánszky Nándor!

Eljen Apponyi Albert!

Gróf Pongrácz Adolf prépost, volt orsz. képviselő, id. Ocskay Rudolf nagybirtokos, nyug. főispán, báró Wattenvil Lipót nagybirtokos, gróf Nyáry Rudolf, lovag Chwalibogovszky Sándor, Dióssy Imre, Emödy József, Benkő Béla nagybirtokosok, Juhász Sándor bankigazgató, Wagner József kanonok, Szecsányi Vilmos kanonok, Freund Gyula földbirtokos, Kubinyi Endre pénztáros, Meskó Pál titkár, Gábor Elek birtokos, dr. Ozoray József ügyvéd, Petrovics László tanár, dr. Tóth Károly orvos, dr. Tóth János lap-szerkesztő, Markovics János papnöveldei kormányzó, Jaszszky István, Aitner Ferenc földbirtokosok, Deák János, ifj. Ocskay Rudolf volt orsz. képviselő, Mezey Gyula igazgató, Merkader Antal kereskedő, Jakab József iparos, Belák Károly kereskedő, Belák Kamil tanító, Prohászka Gusztáv, Huszár István kereskedő, Ronchetti József iparos, Sinkó Antal, Czeizel Gábor kanonokok, Kutvaszer István papnöveldei kormányzó, Skoluda Lajos hittanár, Held Viktor lelkész, Turchányi Tihámér, Németh István tanár, Herald Gyula tanító, dr. Babó Tivadar orvos, Horváth József törvényszéki bíró, Kondor István püspöki titkár, Bohunka Géza ügyvéd, Marossy János, Juracska Jannár

évesnek néztem. Mikor kezdett irodalommal foglalkozni?

F. 1836-ban.

K. De hát hogy lehet az, ha most csak 19 éves?

F. Hja, azt én magam sem tudom. Nemde különös?

K. Bizony nagyon különös. Kit tart ön a legnevezetesebb embernek, akivel életében megismerkedett?

F. Gróf Gvadányi Józsefet. *)

K. De ön nem ismerhette gr. Gvadányi Józsefet, ha most még csak 19 éves?

F. Ha ön jobban tudja, hát akkor minek kérdezi tőlem.

K. Csak gyanítottam, semmi más. És hogy ismerkedett meg ön gr. Gvadányi Józseffel?

F. Az úgy történt, hogy egyszer véletlenül a temetésén voltam és akkor azt mondotta, hogy ne lármázzak úgy, mert különben . . .

K. De Uram Istenem! Hiszen ha maga a temetésén volt, akkor neki már halottnak kellett lennie; s ha meg volt halva, hogy törődhetett ő azzal, vajjon ön lármáz-e, vagy sem?

*) A szerző itt megfelelő amerikai személyt említ. Szerk.

F. Azt én magam sem tudom. Mindig különös ember volt.

K. Még mindig nem értem. Ön azt állítja, hogy ő beszélt önnel, s ő halott volt?

F. Azt nem mondtam, hogy halott volt.

K. Tehát nem volt meghalva?

F. Némelyek azt mondták, hogy igen; mások meg, hogy nem.

K. Hogy érti ön azt?

F. Ahoz semmi közöm, hiszen nem az én temetésem volt.

K. Ezt ugylátszik nem fogjuk tisztába hozni. Menjünk most más valamire. Melyik napon született ön?

F. Hétfőn, október 31-én 1693-ban.

K. Mit? Lehetetlen, hiszen ön akkor több volna, mint kétszáz éves. Hogy magyarázza meg azt?

F. Én azt sehogysem magyarázom meg.

K. Az előbb azt mondotta, hogy csak 19 éves, és most már 200 évesnek tűnteti fel magát? Hisz az borzasztó ellentmondás.

F. Aha. Észrevette ön is? Nekem is ellentmondásnak látszott sokszor; de nem tudom, nem bírtam a dolog uyitjára jönni. Mily éleseszdű ön, hogy rögtön észreveszi az ilyeneket!

K. Köszönöm a bököt. Voltak vagy vannak-e önnek testvérei?

F. Nekem? Ugy hiszem, hogy igen, de nem emlékszem egész határozottan.

K. No ez már nagyon különös mondás. Ilyet még nem hallottam soha.

F. Hogy érti ezt?

K. Hogy értsem másképp? Nézzem kérem ide. Kinek a fényképe ez itt a falon? Nem valami testvére az önnök?

F. Ó, igen, igen, igen, most jut eszembe. Az a János fivérem; mindig Jancsinak hittuk. Szegény, szegény Jancsi.

K. Hogy? Hát talán már meghalt?

F. Ahogy vesszük; én legalább gyanítom. Legalább sohasem tudtuk ezzel tisztába jönni. Nagyon talányos történet volt az.

K. Szomorú, nagyon szomorú dolog. Tehát eltűnt?

F. Igen. Még pedig a legegyszerűbb módon. Eltemették.

K. Eltemették? Eltemették, anélkül, hogy tudták volna, vajjon halott-e vagy sem?

F. Ó nem, azt nem. Elégge meg volt halva.

K. No most már megvallom, hogy ezt egyáltalában nem értem. Ha önök eltemették és tudták, hogy halott . . .

lelkész, dr. Brezsnay János, dr. Szekeres János ügyvéd-jelölt, Riszner Károly ügyvéd, Tully István, Kallenberger József, Zajácsok Vince, Demény János, Kovács Pál, Sötér Ferenc, Erős László, Babóthy Pál, Brucker Ágost, Hraniczky Sándor, Sztrainszko József, Reviczky Bertalan, Bernikopf Alfonz, Bieliczky Jusztin, Sándorfi Ede, Jaskula József, Bieliczky Albin, Császár László, Császár Sándor, Tóth Kálmán, Tóth Károly, Kún László, Tóth Gyula, Biró Kálmán, Biró Pál, Biró László, Biró Lajos, Fülöp Lajos, Rész László, Fekete János, Fekete László, Mérey Lajos.

Ezen névsorból ugyancsak világosan kitűnik, hogy vannak közöttük olyan volt nemzeti pártiak, a kik alighanem belépnek itt is a kormány-pártba, de kitűnik az is, hogy az aláírók nagy többsége nem volt nemzeti párti, és nem is lett kormánypárti.

Clio.

Ujdonságok.

A nagyheti konferencia-beszédek.

Örömtől telt szívvel jelentjük Nyitraváros kath. polgárainak, hogy P. Schlick János, a nyitraiak előtt már eléggé ismert jézustársasági pap és kalocsai tanár, már e hét folyamán városunkba érkezik, hogy a lelkek üdvét szívhez és észhez egyaránt szóló beszédjeivel munkálja. A szent beszédek már a jövő vasárnap esti 6 órákor a szt. Vincéről nevezett testvérek templomában veszik kezdetüket. A nap többi részében pedig a kath. hívők rendelkezésére áll a buzgó és tudós atya. Magyarul nem értők avagy gyermekek, kik fel és alá járkálásukkal csak zavarólag hatnak úgy a szónokra, mint a hallgatóságra, kéretnek távol maradni.

Apát és prépost megáldás.

Püspök ur ő méltósága f. hó 13-án áldotta meg apáttá Malatinszky József és préposttá Simkó Antal kanonokokat a vári házi kápolnájában.

Egyházi hírek.

Malobiczky Ignác nyug. aranyos plebános életének 86. évében f. hó 9-én Csesztén meghalt. Turcsok József a szempei kerület h. alesperesévé nevezetett ki.

Promóció.

Petrikovics Kálmán, néhai Petrikovics Vince számbokréthi földbirtokos fiát, f. hó 16-án az összes orvostudományokból doktorrá avatták. — Ugyancsak nemrégiben avattatott orvostudorrá megyénk egy másik fia Demjén Jenő is. Mindkettőt melegen üdvözljük.

Felvette a fátyolt.

Bezányi István a nyitrai megyei közkórház gondnokának Stefánia nevű leánya mult heten a paulai Szent Vincéről nevezett irgalmas testvérek rendébe lépett Grácban.

Virágvasárnapon.

F. hó 26-án, a vári székesegyházban délelőtt 11/9 órákor megtartandó

bárkaszentelést, maga a püspök ur ő méltósága fogja végezni.

A Benkeő László-rekviem márc.

14-én tartott meg a testvérek templomában, celebrálta Markovics János asszisztenciával. Jelen volt öccse Benkeő József altábornagy Bécsből, fia Benkeő Bela, a Juhász-család, Mérey Lajos, ifj. Ocskay Rudolf, Sevesik Gáspár, Deák János és számos más tisztelője. A choruson a felsőbb leányiskola növendékei énekeltek Kutvaszer István orgonakiséréte mellett, gyönyörűen, megható hangon, mintha csak érezték volna, hogy az a fekete katafalk ott a templom közepén, a gyermelya lángok özőnében, szép dellszaki növényektől környezve, nem egy mindennapi embernek, hanem egy törhetetlen jellemű hazafinak, az igazság és a szegény emberek önzetlen barátja emlékének szól. Nagyon érezzük hiányát, hiányzik sorainkból az ő rendkívüli agilitásával, legalább imádkoztunk lelkiért, hogy az Úr adjon neki örök világosságot s nekünk emléken hevülő lelkiületet, mely csak a közjó szolgálatáért tart.

A nyitrai kath. legényegylet ma,

vasárnap március hó 19-én d. u. fel 4 órákor saját helyiségében tartja rendes évi közgyűlést. A közgyűlést megelőzőleg 3 órákor dr. Mihálovics Ede tanár felolvasást tart.

Személyi hírek.

Az ujjonnan felállított miavai kir. adóhivatalhoz t. i. apr. 1-étől a m. kir. pénzügyminiszter által Szeredről Grosz Vilmos kir. adótörőssé, Balassagyarmatról Kovács Ákos kir. adóellenőrre nevezettek ki. Krajcsovics Gyula kir. adótiszt pedig Vágújhelyről oda áthelyeztetett. — A nyitrai kir. adóhivatalnál megüresedett adótiszt állásra Jaszinski Vince szentnői kir. adótiszt hivatalból áthelyeztetett. — Zerdahelyi Bela nyitrazsámbokréti szolgabíró saját kerelmére nyugdíjaztatott. — Fehr Gyula Tardoskudra h. anyakönyvvezetőnek lón kinevezve.

A nyitrai adófelsőzlamlási bizottság

elnökevé a belügyminiszter Pongrácz Kálmán közjegyzőt, alelnökevé pedig dr. Lakits István takarékp. igazgatót nevezte ki.

Március 15-ének ünneplése

messze mögötte volt elődeinek. A míg máskor a hivatalos világ, ha nem is exponált helyen — a nép serei közt vett részt, úgy az idén tüntetőleg távol maradt. Már korán reggel a városháza, a kath. kör helyiségén, a penzintézetek épületein, szállodákon és sok magán házon zászlók lobogtak a márciusi szellőben, de azért a vármegyeház orman az egekbe nyúló pózna egész nap dísztelen maradt és szegyenkezve pillantott le a téren nyüzsgő tömegre. Más években e napon mindig ott lengett a nemzeti trikolor. S hasonlóképen tündöklött a maga ismertelenségében a főgimnázium épülete, holott az előző években a tetőre mindig lelógott a földszintig érő zászló. Hej az idők megváltoztak azóta, az ifjuság azonban tesztületileg vett részt az ünnepélyen, s a megyeházából kapott 48-as zászló alatt vonult a Kossuth-térre. Ott volt a tanári kar nagy része is. Az ünnepély lefolyásáról a következőket jegyeztük fel: délelőtt 1/11 órákor a plebánia templomban ünnepi isteni tisztelet volt, melyet alkalmi szent beszéd előzött meg, mindkettőt Zongor József esperes-plebános tartotta, a közönség szép számmal megtöltötte a templomot. — Délután 3 órákor gyülekezett a nép a megyeház előtt, a honnan a zenekedvelők zenekarának kíséréte mellett a megyeház-, a plebánia, s a Tóth Vilmos-utcán át a Kossuth-térre vonult. A színház körül a hölgy közönség foglalt állást. A csinosan díszített csarnok legfelsőbb lépcső fokán, a „Hymnus“ elhangzása után megjelent dr. Würmer Károly ügyvéd, s szépen átgondolt ünnepi beszédet mondott, utána Mihály János tanár szépen szavalta el a „Talpra magyart.“ Utána a zenekar rázendített a Szózatra, melyet a sokaság is énekelt, ennek elvégzése után pedig széjjel oszlott. Este 33 terítettű diszvacsera volt a Szarvas éttermében: Ferenczy József piarista tanár a megjelenésben megakadályozva volt Mérey Lajos biz. elnök helyett mondta az első pohárköszöntést a királyné. Utána dr. Sztránszky Izidor a 48-as eszmékre emelte pohárát, majd tósztozott meg Dombay Hugó, dr. Würmer Károly, Petrovics László stb. ez utóbbi élesen kikelt a hatóságok indolens tünetése ellen. A társaság éjfélig maradt együtt —y.

A felső leányiskola az előző évekhez híven csinos kis ünnepélyt rendezett a márc. 15-ike alkalmából. Az ünnepségen jelen volt a tanári kar s az ifjuság, a programja a következő pontokból állott: Magyar hazám, ének; alkalmi beszéd, tartotta dr. Dudek János tanár; Ébresztő Bajzától, szavalta Mattyasovszky Ilona 6. o. t., 1848. március 15-éről, írta és olvasta Keresztes Izabella 6. o. t., végül a Szózat. Az ünnepély Zongor igazgató buzdító szavaival ért véget. Az előadás egész nap szünetelt.

Illván, mint értesítenek, szintén lelkesedéssel ünnepelték márc. 15-két. A közvacseránál Kovács fegyházi igazgató a szabadságra és egyenlőségre emelte pohárát, Recska káplán a királyt és a népet éltette.

Adakozás. A helybeli takarékpénztár az elaggott és munkaképtelen szegény sorsu iparosok felsegélyezésére 30 frtot adományozott a Nyitra városi ipartestületnek, mely kegyes emberbaráti adományért ez uttal is mély köszönetet mond az ipartestületi elöljáróság.

Nyitvavármegye közigazgatási bizottsága kedden március hó 14-én rendes havi ülését tartotta. A közigazgatási bizottságnak egy a kereskedelmi miniszterhez, a Nagysurány—érsekújvári vasuti vonal kiépítése tárgyában intézett korábbi felterjesztésére, a miniszter elutasítólag válaszolt, okul adván, hogy ezen vonal az érsekújvár—komárom—ujszönyi vasutal szoros kapcsolatban lévén, az ország jelenlegi finandális szempontjából ez időszakban a kérelem nem teljesíthető. A bizottság újból kéri a minisztert, hogy a nagysurány—érsekújvári vonalat, a másik vonaltól teljesen elválasztva vegye tárgyalás alá. — A megyei közbiztonság érdekében felkértek a belügyminiszter, hogy a nyitrai, nagytapolcsányi, galgóczi és holiczi járás csendőr-állományát szaporítsa, mert a leapadt létszámú csendőrség képtelen feladatának megfelelni. Lévy Antal kérdést intéz az alispánhoz, vajlon van-e tudomása azon anomáliáról, hogy Vágsellye és Vágkirályfa községek a peredi (Pozsonymegye) csendőrséghez vannak beosztva, és ha a vágsellyei kir. járásbírósnak szüksége van csendőri asszisztenciára, előbb a galanthai főszolgabíróhoz kell fordulni, ki aztán a peredi csendőrséget kirendeli, a közeli tornóci csendőrségnek pedig a vágontúli két községben semmi keresni valója nincsen, és kéri ezen ügy rendezését. A főjegyző kijelentette, hogy ezen ügyet most a miniszter elé hozni nem volna

F. Nem! Nem! Csak gondoltuk, hogy az K. Ahá most már értem. Tehát megint magához jött.

F. Dehogy! Esze ágába sem jött.

K. No ilyet még világéletemben nem hallottam. Valakit meghalt. Valakit eltemettek. Tehát hol a megoldás?

F. Hisz éppen ez az! Ez a különös. Nézzé mi ikrek voltunk, — a boldogult, meg én — és egy fürdőkádban felcseréltek bennünket; s mire két hetesek voltunk, az egyik közülünk befult. De nem tudtuk, hogy melyik. Némelyek azt gondolták, hogy a Janesi volt, mások meg azt hiszik, hogy én.

K. No ez különös. Hogy értsem ezt?

F. Tudja az Isten! Sokért nem adnám, ha tudnám. Ez a tiszteletet parancsoló rémületes talány egész életemre árnyat vetett. De most közlök önnek egy titkot, melyet még senkivel sem közöltem. Egyikünknek különös ismertetőjele volt, egy nagy anyajegy a balkéznek a hátán: s ez én voltam. S ez a gyermek volt az, aki befult.

K. No hát! Akkor nem látom be, hogy mindezek után mi talányos lehet a dologban?

F. Nem? De én igen. Nem tudom ugyanis

fel fogni, hogy lehettek az emberek olyanok, hogy vakon megragadnak valakit és a hamis gyermeket temetik el. De pszt! — Ne szóljon erről semmit, hogy a család meg ne tudja. Az Isten a megmondhatója, hogy mennyi szívfacsaró bánata van ugyanis e miatt.

K. No ugyhiszem, hogy egyelőre elég anyagot gyűjtöttem, s nagyon hálás vagyok érte. De az a leírás a Gvadányi gróf temetéséről érdekelt volna nagyon. Nem mondaná meg, hogy milyen szokatlan körülmény volt az, ami miatt ön olyan különös embernek tartotta Gvadányit?

F. Ó! Csekélység az egész. Száz ember közül egy sem vette volna észre. Mikor vége volt a koporsója felett mondott gyászbeszédnek, és a menet a temető felé indult, s a hullát gyászkoesira emelték; Gvadányi ekkor azt mondotta, hogy meg nem állhatja, hogy egy pillanatra meg ne nézze a temetési látványt. Erre fölugrott a koporsóból és odaült a kocsis mellé.

No ez már a fiatal embernek is sok volt; tiszteletteljesen visszahúzódott. Igen kedves társalgó volt, s nagyon sajnálom, hogy elment.

időszerű. (?) Ugy is lett. — A kereskedelmi miniszterhez előterjesztendő, hogy a nyitrai telefonhálózatot a budapest—bécsi telefon fővonallal kösse össze. — Az igazságügyi miniszter újból felkérte a törvénykezési épület felállítását. Ezen ügy már másfél évtized óta húzódik, és a legújabb intézkedés sem mondható szerencsés megoldásnak, mert a törvényszék a jogot kereső közönség nem kis bosszankodására, most már 4 épületben van elhelyezve. — A pénzügyminiszter pedig sürögösen felkérte, hogy az itteni pénzügyigazgatásnál az üresedésben levő fogalmazói állásokat mielőbb töltsék be, mert a meglévő csekély számú tiszt kar a folyó ügyeket elintézni már nem képes. — A kerületi közúti felügyelőségek felállításakor a Pozsony, Nyitra, Trencsen, Bars, Hont és Zólyom megyei kerület székhelyéül, annak idején Nyitra volt designálva, de mivel Nyitrának vasúti összeköttetése nem volt annyira kifejlődve, azért Trencsen városa lett kiszemelve, dacára annak, hogy ezen határszéli város nem a központban fekszik, holott Nyitrávármegyének legtöbb közútja van. Most, miután azonban Nyitrávármegye vasutakkal keresztül van szelve, megnyit a Nyitra—galgóc, a Nagyszombat—kutti, a Nagysurány—aranyos-maróthi, épülőben van a Tapolcsány—Baán—trencseni vonal, tehát az előbbi közlekedési akadályok megszűntek, felkérte a miniszter, hogy a kerületi felügyelőséget most már Trencsenből Nyitrára helyezze át. Hasonlóképpen helyezendő át Pozsonyból, hasonló okból oda helyezett kerületi elsőfelügyelőség is, mely Pozsony, Nyitra és Bars megyékre kiterjed. — Az alispán jelenti, hogy a megyei árvaszék ügykezelése körül tapasztalt rendtelenségek szanálása iránt, a kellő intézkedéseket megtette. — Zalka Lajos megyei irnok fegyelmi ügye: Zalka ugyanis múlt évi október hó elején engedély nélkül nem jött hivatalba, Nyitrát is elhagyta a nélkül, hogy szabadságot kért volna, és csak 9 nap múlva bejött hivatalába. Az alispán öt ezért hivatalból felfüggesztette, és fegyelmi vizsgálatot rendelt el ellene. A fegyelmi választmány, tekintettel a nagy számú családjára, 25 frt pénzbírságra ítélte. Zalka ezen ítélet ellen felebbezett, felebbezésében oly sértő kifejezéseket használt az alispán, a főügyész, a főszámvevő ellen, hogy az alispán jónak találta Zalkát újból felfüggeszteni, mit a közigi bizottság helyeslő tudomásul vett. — A vármegye közigi bizottsága annak idején felkérte a kereskedelmi minisztert, hogy a magyar északnyugati vasút részvénytársaságot felhívja, hogy a kisajátítási ügyleteket mielőbb bonyolítsa le, és a hitelező iparosokat elégítse ki. A részvénytársaság azonban a feleket csak üres ígérekkel tartotta, kik folyton sürgetik pénzeiket, és a miniszterhez egy igazoló nyilatkozatot terjesztett fel, melyben minden bajt a vagyonbukott Auspitz Gyula vállalkozóra hárít. Kitudódott azonban az is, hogy az igazolási nyilatkozatok nem felelnek meg a valóságnak. A közigazgatási bizottság újból kéri a minisztert, miszerint oltalmába vegye a hitelező feleket, és szigorú vizsgálatot rendeljen el a részvénytársaság ellen.

Felolvasás. A nyitrai kath. körben e hó 12-én dr. Mihalovics Ede theologiai tanár tartott felolvasást a keresztény szabadságról. Az előnyösen ismert felolvasó nagyszámú hallgatóság előtt fejtette ki a szabadság mibenlétét s érdekesen járta elő a szabad elhatározás lefolyását, miután rámutatott a szabadság jelszavával üzőt visszaélésekre: a logika erős fegyverével bizonyította be, hogy a valódi szabadságnak törvény az őre. Ez elvont tárgyat közelfekvő és igen „találó” példákkal világította meg az elmés felolvasó, a melyekkel többször keltett hangos derűtséget a díszes közönségben, amely zajos tapsokkal jutalmazta a magvas felolvasást. — Ma délután 1/2 5 órakor dr. Franciscy Lajos theologiai tanár fog felolvasni; ez alkalommal a „Kath. Egyházi Zeneegylet” vegyeskara Dusinszky Lipót „Fohászat” és Schubert Ferencnek „XXII-ik Zsoltárát” adja elő; harmoniumon kíséri mindkettőt Dusinszky Lipót karnagy. Ugy a felolvasás, mint az énekdarabok iránt erősen érdeklődik a művelt közönség.

A nyitrai kath. legényegylet kezelési kimutatását vettük az elmúlt 1898. évről, melyből kiemeljük a következőket és pedig a bevételből: Mts. Bende Imre püspök ur adománya 100 frt, Mayer Károly ur alapítványa 50 frt, pénzügyintézet adományok 70 frt, pártoló tagdíjak 161 frt 50 kr, rendes tagdíjakból 1897. évi hátralék 4 frt 20 kr, rendes tagdíjak 1898. évre 39

frt, mulatságok és előadások jövedelme 80 frt 95 kr, összes bevétel 849 frt 26 kr, kiadása pedig 458 frt 70 kr. Az egylet vagyona 2591 frt 93 kr.

Sorozás Nyitramegyében. Nyitrán április hó 19., 20., 21. és 22. — Privigyén április 4., 5., 6., és 7-én. — Ny-Zsámbokréthen április 9., 10., 11. és 12-én. — Nagy-Tapolcsány április 14., 15., 16. és 17-én. — Galgócán április 27., 28. és 29-én. — Tornócon május 1., 2., és 3-án. — Nagy-Surányban május 5., 6., 7., 8. és 9-én. — Érsekújvár v. május 11., 12. és 13-án. — Miava április 6., 7., 8. és 10-én. — Vágújhelyen április 12., 13., 14., 15. és 17-én. — Póstyénben április 19., 20. és 21-én. — Szakolecán május 15-én. — Hollieson május 17., 18., 19. és 20-án. — Szeuicen május 23., 24., 25., 26. és 27-én fog megtartatni a sorozás.

A nagytapolcsányi aesp. kerület kath. tanító f. hó 21-én fogtak a nagytapolcsányi templomban husvéti szent gyónásukat, s áldozásukat testületileg végezni. Az ajtatosság reggeli 10 órakor veszi kezdetét magyar szent beszéddel, a melyet Boll János, bajnai plebános tart.

Dinamit-lopás. Kelemen Ferenc alsó-köröskényi 19 éves paraszt suhanc a Kalvária alatti kőbánya egyik raktarából több dinamit töltényt lopott és kettőt közülök a faluban felrobbantott, az iszonyu robbanásra a lakosságot páni félelem fogta el. A községi bíró azonnal jelentést tett a főszolgabírónál és most húsel a köterben.

Haladunk. Nyitramegyéé az a szerencse, hogy Magyarország egyetlen fogtutorát övének mondhatja. Negyed községben egy őszhaju asztalosnak a köv. feliratát láttuk: Holderit Adolf okleveles borbély és fogtutor. E között pedig a m. kir. címer és korona válogatott szemekben díszlik. Oly szerény sokoldalúsága mellett ez az emberke, hogy a valódi asztalos mestereségét egészen el is hallgatja, pedig e téren is mennyire hirdeti az ő szakképzet mestereségét: Holderit-féle műgyakorlatok eredménye tekintetében kimagasló jelenség, hogy az eltávoztott csontok gyűjtetnek s a zsigárdi Dávid zsidó batyuját olykor fogakkal és alkapaikkal telten emeli haza, mely ha továbbra is így folytatódik, attól kell tartanunk, hogy kevés zápfogu egyénnel találkozhatunk Negyeden. Jó volna, ha ennek az általános érvényű egyénnek oklevelét bekívánna a főorvos úr. Mi ugyan szívesen elismerjük, hogy Holderit uram okl. asztalos, hiszen számos alkapocs gyalulása és reszelése bizonyítja; azt is tudjuk, hogy okl. borbély, mert szépen bemázolta a néhai szövetkezet-raktár állványait; hogy pedig Magyarország egyetlen fogtutora, azt azok igazolják, kik a tudományos foghuzást már elveztek, s egy nyóges alatt két fogtut egyszerre megszabadultak; de a m. k. címer jogos használatát no azt még mi sem bizonyítja eddig.

A trencseni esküdtbíroság. Trencsenvármegye területén az esküdtbíroság szervezésével járó előmunkálatok befejezést nyertek. A vármegye területén található, kifogás alá nem eső esküdtképes egyén 1161 iratott össze. Az összeírási lajstromok szerint, lakóinak értelmiségénél fogva, első helyet Trencsen városa foglalja el, mert Trencsenben 285 esküdtképes egyén iratott össze. Baán nagyközség 35, Illava 50, Puchó 35, Nagy-Bittse 54, Csaca 44, Kiszuca-Ujhely 20, Vágbeszterce 18 kifogás alá nem eső esküdtképes egyénnel szerepel a lajstromokban. Zsolna csak 56 esküdtképes egyént tudott kimutatni. Az összeírt esküdtképes egyének foglalkozását s polgári állását tekintve, a következő adatokat érdemes megfigyelnünk. Van a vármegye területén összeírt esküdtke közt: lelkész 150, tanító 198, közigazgatási tisztviselő 146, állami tisztviselő 124, vasúti és posta-tisztviselő 39, magántisztviselő 43, nyugalmazott tisztviselő 25, orvos és gyógyszerész 51, ügyvéd 44, földbirtokos és bérlő 124, gyáros és kereskedő 111, vendéglős és korcsmáros 34, iparos 72.

Szell Kálmán ifj. Zichy Jánosról. Pénteken a költségvetés alkalmából reflektált Szell az egyes felszólalók megjegyzéseire. Zichy Jánosról szólva, így kezdte beszédét: A tuloldalnak egy kiváló és igen rokonszenves tagja, aki előttem már kora ifjuságától fogva egész egyéniségével, komolyságával vonzott engem is, mindig nagyon szimpatikus volt előttem az ő előzékeny, konciliáns és szimpatikus modorában, mégis bizonyos érdemleges kritikát gyakorolt fölöttem. És ez helyes, nagy köszönettel fogadom.

A kritikából, hogy a t. Ház türelmét túlságosan igénybe ne vegyem, csak egy-két tételt akarok kiragadni. Az egyik az, midőn azt mondja az en t. barátom, Zichy János gróf... Lám a nyitraiaknak jó izlésök volt, mikor ilyen férfiut választottak volt képviselő-jelöltjüknek. Érti ezt Thuróczy főispán ur?

Szentgyakorlatok a tanítóknál. F. é. március 13-án a pruszkai esperesi kerületben működő katolikus és állami tanítók és tanítónők — számról nézve 28-an — mind a főt, Midlinszky József jézustársasági atya által a pruszkai plebániai templomban magyar nyelven megtartott lelkigyakorlatokban részt vettek, meggyóntak és megáldoztak. Az ajtatosság „Veni Sancte”-vel kezdődött pont 8 1/2 órakor, mely után következett az első szent beszéd. E szent beszéd úgy mint a délutáni is nagy és maradandó hatást gyakorolt a hallgatókra. Az ajtatosságban részt vevők nem tudtak eleget hálálkodni ezen lelkigyakorlatokért és ft. Midlinszky urnak a nagy hatású szent beszédéért. „Reggelig is hallgattam volna őt”, hallatszott innen is onnan is. — Igen üdvös intézmény, ajánljuk szíves utánzásra.

Ne hazudj. Érdekes kis történet kering Monte-Carlóban, mely nem rég játszódott le az ottani kaszinó egyik játék termében. Ugyanis, egy általános ismert szép hölgy, addig rakosgatta a tetteket, amíg kifogyott az apró pénze. A nyeresé demona azonban nem hagyta békén és megszólítja egyik ismerőset, hogy adjon neki kölcsön néhány ezer frankot, hát ha a kölcsön pénz szerencsét talál hozni. Az ismerős hajlandó is kölcsönözni, de csak azon föltétel alatt, ha a hölgy éveinek számát teszi meg a rouletten. A szép hölgy elfogadja a föltételt és szegyenkezve tesz 2000 frankot a 26-os számra. A golyó perdül, majd lassu forgással bele esik egy rekeszbe. A croupier kiáltja az eredményt: a 36-os számú nyert. A hölgy inogni kezd, a festék alatt is sápadt lesz és egyszerre ajultan esik össze. Mikor fölöcsüdik aggódva kérdi tőle barátja: az Istenért mi baja? Borzasztó büntetés... hiszen 36 éves vagyok. Tanulság: ne hazudj!

Megeyi hírek. Sándorf községben a f. hó 27-ére eső vásár márc. 28-án fog most megtartatni. — A moraviani postahivatalt beszűntették, a bankszít újból megnyitották. — Vágselyen kanyaró miatt az iskolák bezárattak.

Ing mint kalendárium. Egy német divatárus nemrégiben a művészet és irodalom apolasára alkalmas inget talált fel. Az ing betéte darab papírosból van, melyet nap-nap után le lehet szaggatni. A feltaláló a papír belső lapjára egy érdekeszítő elbeszélést nyomtatott részletben. Ha az ing hordozója egyszer már belekezdett az elbeszélés olvasásába akkor, úgy reméli a feltaláló, nem győzi bevárni a következő napot, hanem előbb leszaggatja a papírlapokat, mint szükséges volna s ezáltal az ingek nagy keletnek örvendenek majd.

Találó válasz. Egy nyilvános ebédnél X. ur kéri szomszédját, hogy a kenyérkosarat adja át. Szomszéd: Mit gondol uraságod, pincér vagyok én?

X. ur: Azt nem, hanem azt gondolom, hogy gentleman.

Közgazdaság.

Az aranka irtása.

Már a lóhere elvetésénél arra kell ügyelnünk, hogy lehetőleg arankamentes vetőmagot használjunk, ennél fogva ha saját termésű vetőmagot használunk, úgy legcélszerűbb azt olyan területekről begyűjteni, a melyek teljesen arankamentesek. Ha kereskedőtől vásároljuk a vetésre szolgáló magot, mindig arankamenteset kössünk ki, illetőleg legcélszerűbb plombozott magot vásárolni, miután ez megvizsgáló állomás által megvizsgáltatott és csak az arankamentes és különben is minden tekintetben kifogástalan mag lesz csak az illető állomás által leplombozva. A kioldult heretáblákat a tenyészet kezdetén ismétellen át kell nézni, hogy nem-e lépett fel az aranka, a melyet legjobb minél előbb kiirtani. Ha őszszel nem találtunk arankát, úgy azért tavasszal ismét át kell nézni, úgy, hogy 10—10 lépésnyi távolságban munkásokat állítunk fel, a kik lassan végighaladva a táblán megkeresik az arankás foltokat, a melyek azután egy a földbe szűrt ággal megjelölendők. Igen sűrű herésekben, melyeket az összetiprástól akarunk megkímélni, az arankás

foltokat az első kaszálás után jelöltetjük meg, csak arra ügyeljünk, hogy az aranka ne legyen széthurcolva, hanem a folt közepén húzzuk össze. Itt jó még egy 50—80 cm. széles here karizsát feláldoznunk az arankás folt körül, mert ebben az aranka finom hajtásait gyaníthatjuk. A kijelölés után rögtön lássunk az aranka elpusztításához, mintán pár heti késedelem következtében sokkal nagyobb felületet pusztíthat el, másrészt pedig virágzik és magot hozhat, minek következtében azután a jövő évben fokozottabb mérvben lép fel és pusztításai is nagyobb arányokat ölthetnek. Az aranka irtására ajánlatosak a következő eljárások: Miután az aranka a növényeket a föld felett csak 2—3 cmnyire öleli át és úgy süllyeszti abba szívó szemölcsseit, igen célszerű a herét egész rövidre levágnani vagy letarlózni.

A levágott részeket minden veszteség nélkül kosarakban szállítatjuk el a szántóföldről. Ezután az arankás foltok közvetlen környékét sűrű fogú vassereblyékkel gondosan megereblyéztetjük, és pedig mindig az arankás folt központja irányában. A gereblyézéskor kapott összes hulladékot a szántóföldről el kell távolítani, és komposzt készítésére felhasználni, de csak addig, míg az aranka magot nem hozott. Ha az aranka már virágzásban van, úgy ez arra mutat, hogy szántóföldünket nem vizsgáltuk meg elég gondosan, és akkor a felemlített munkálatokat annál gondosabban kell végeztetni, nehogy a természetben foglalt már érett magvak kihullhassanak és elhurcoltassanak. Az arankát sohasem szabad feltakarmanyoztatni. Az arankától megszabadított foltokat célszerű komposzt földdel betakarni, a melyen az új herehajtások könnyen eltérhetnek, vagy pedig felássuk és ujjalag bevetjük.

Az aranka ellen úgy is védekezhetünk, ha lesarlózzuk, szalmával letakarjuk és leégetjük; szokásban van egyes helyeken higitott kénsavval való irtása, csak hogy ettől a lóhere is sokat szenved. Az olyan szántóföldeken, a melyen az aranka tömegesen lép fel, nem lehet mást tenni, mint hogy a magképződés előtt felszántjuk és takarmánynövényekkel ujjalag bevetjük. Az árpapolyvát szintén előnyvel használják az aranka irtására. Egy herés, melyet zabbal együttesen vetettek be annak learatása után annyira arankás volt, hogy egy körülbelül 9 hektárnyi területen 150—200 arankás folt volt. Kártérítési panasz a magkereskedő ellen meglehetősen kevés kilátással kecségetett, miután az illető terület a vetés és az aranka fellepése közötti időszakban birtokost cserélt; szakértő gazdák az illető herés területet az aranka túlságos fellépése miatt elveszítettnek jelentették ki.

Kivételesen kísérletkép az egész területet nem szántották fel rögtön, hanem a felszántást a jövő tavaszra halasztották el. Mindenekelőtt néhány szekér már kissé rothadt, és így takarmányszerzésre alkalmatlan árpapolyvát hordtak ki, és azzal az arankás foltokat 3—4 cmnyi magasságban befedték, ez alatt a here is megfűlledni látszott. A tél beállta előtt a polyvát gereblyék segítségével meg jobban elosztották.

A következő évben a terület teljesen arankamentes volt és kifogástalan mennyiségű takarmányt adott, a második kaszálás alkalmával sem tapasztalták az aranka fellépését. A kedvező eredmény arra vezethető vissza, hogy a védekezést kellő időben foganatosították, s arra, hogy az egész területet szuperfoszfát gipszszel erősen beszórták, a mely körülmény a lóhere erőteljes fejlődését lényegesen elősegítette. Minél bujább a lóhere-vetés, annál kevésbé fog ki rajta az aranka, s már ezért is célszerű lóherekre szuperfoszfát-gipszet használni, mert ez indítja a lóherét legerőteljesebb növekedésre.

„A szőlő helyes metszése“ c. könyv második bővített kiadása most hagyta el a sajtót. Irta: *Maurer János* ismert nevű szakiró és lapszerkesztő. Jellegje: „Szőlőt metszeni könnyű, de jól metszeni nehéz.“ Tartalma: Előszó, Bevezetés, Általános tudnivalók. A szőlőmetszés mestersége című részeket kívül ismert *tizenhatféle metszési módot*, melyek a szöveg közé nyomtatott huszonegy ábra által vannak érthetővé téve. A könyv kilenc nyomtatott ivre, 144 oldalra terjed és ára csak egy forint — két korona. Szőlőgazdáinknak nélkülözhetlen segédeszköze, tanácsadója és kincses bányája ezen körv. Óhajtható volna, hogy minden szőlőbirtokos kezében legyen e hasznos vezérfonal, mielőtt szőlője metszéséhez fog. Az

egy forint előleges beküldése után bérmentesen küldi meg szerzője *Maurer János* (Kassa, Maurerudvar.) — Ki öt példányt rendel, hatot kap.

Irodalom.

Ötven év alkotmányos egyházpolitikája. (1848—1898.) Irta Keményfy Kálmán Dániel. Esztergom, 1898. 288 lap. Ára 1 frt 20 kr. Az 1848. év Magyarország politikai szabadságát és függetlenségét jelenti, de egyszersmind elkereszténytelenedésének a kezdetét is. A mint a 48-as alkotmányos kodifikáció elvetette a keresztény alapot, azt a protestáns-szabaddkőműves liberalizmussal pótolni elhatározta. Sor és időrendben adja elő a szerző mindazokat a törekvéseket, melyek az állami mindenhatóságot biztosí-

tani, a kath. egyházat nemzeti egyházzá alakítani s így az állam politikai eszközévé alacsonyítani célozták. Csak azon egyházellenes törvényekkel és indítványokkal foglalkozik, melyeket az utolsó 50 év alatt az országgyűlés hozott vagy törvénybe iktatni törekedett, egyúttal a két ház tárgyalásainak, vitáinak, a pro és kontra elhangzott beszédeknek alapján kidomborítva az egyház jogain, sőt dogmáin ejtett sérelmeket. A gördülékeny irányban megírott könyv világot vet a magyar kath. politikusok hitbéli nagy közönyére, sőt gyávaságára is, mely egyházat és a megrágalmazott papságot nemcsak, hogy védeni csak nagy ritkán sietett, gyalázni azonban annál többet segített. A ki tehát rövid, de alapos átnézetet akar szerezni az egyházpolitikai törekvésekről, haszonnal olvashatja Keményfy munkáját.

SARLAY ADÁM fűszerkereskedő Nyitrán, Mária-utca 2. szám.

Ajánlja következő árucikkeit:

1 klgr. új burgonya (krumpli) 14 kr.

1 klgr. <i>kavé</i> (Santos)	1 frt 30 kr.	1 liter <i>brazíliai rum</i> II.	— frt 80 kr.
1 klgr. <i>kavé</i> (Ceylon)	1 frt 60 kr.	1 liter <i>brazíliai rum</i> II.	1 frt — kr.
1 klgr. <i>kavé</i> (Portorico)	1 frt 90 kr.	1 liter <i>brazíliai rum</i> I.	1 frt 20 kr.
1 klgr. <i>kavé</i> (Portorico)	2 frt — kr.	1 liter <i>brazíliai rum</i> 0	1 frt 50 kr.
1 klgr. <i>kavé</i> (Ceylon)	2 frt 10 kr.	1 liter <i>jamaika rum</i> III.	2 frt — kr.
1 klgr. <i>kavé</i> (Ceylon)	2 frt 20 kr.	1 liter <i>jamaika rum</i> II.	3 frt — kr.
1 klgr. <i>kavé</i> (kézzel válogatott)	2 frt 60 kr.	1 liter <i>jamaika rum</i> I.	4 frt 50 kr.

Gyertyákban nagy raktár a legolcsóbb árak mellett.

Thea-sütemény 1/4 kilós kartonokban 50 kr. — *Piskóta* 1/4 kiló 50 kr. — *Gyermek-kétszer-sült* 1/4 kiló 32 kr.

Orosz és más THEÁK-ban nagy választék, épügy többféle finom L I K Ö R-ben.

Liszt 1 klgr. legfinomabb (nyitrai) 16 kr. — *Liszt* 1 klgr. legfinomabb (pesti) 18 kr. *Keményliszt* 1 klgr. 6-os 12 kr.

Gépolaj 1 klgr. 28 kr. — Finom szalon petróleum 1 klgr. 22 kr.

A legfinomabb árucikk: **FRISS SZARDINIA-HAL** is megérkezett és a következő árakon kapható: 1/8 klgr. doboz 16 kr., 1/4 klgr. doboz 22 kr., 1/2 klgr. doboz 30 kr.

Tojásfesték 15-féle színben kapható. **PADLÓ-FÉNYMÁZ, 2 perc alatt száraz, 1 klgr. súlyú doboz 90 kr.**

Egy jobb házból való fiú tanoncnak felvétetik.

Egyházi és egyleti zászlók

Kittüntetve: Szeged 1876. — Székesfehérvár 1879. Deés 1879. — Budapest 1885., 1896.

Magyarország legrégebbi egyházi szerek és zászlók gyára

Oberbauer Alajos utóda

József főherceg és Klotild főhercegné ö császári és királyi fensegeinek udvari szállítója

BUDAPEST, Váci-utca 14-ik szám.
Alapított 1863-ik évben.
Elismert megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.

Ajánlom dúsán felszerelt

egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyait

a legjutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben, nevezetesen:

M I S E R U H A K A T,
Pluviale, Dalmatika és Ornatusokat.
Egyházi és társulati lobogók.

Tűzoltók, iskolásgyermek, Mária-társulati, ipartársulati, dalegyleti és temetkezési egyleti zászlókat.

Szent szobrokat, csillárokat, ciborium és kelyheket.
Fali és oltárgyertyatartók és oltárlámpákat.

Monstranciák, stációképek, oltárok, úr-koporsókat stb. stb.

Régi ruhák javítását, valamint kelyhek, ciborium, monstrancia, oltárlámpák és oltárgyertyatartók megezüstözését vagy megaranyozását elvállalom és olcsón készítem el. Nagy választék arany, ezüst és selyemhímzésekben, valamint himzett egyházi ruhákban. Képes árjegyzéket és költségvetést kívánatra bérmentve küldök. 42—52.

M ű h í m z é s

Templom és kápolna berendezések

Egyházi ruhák és fehérneműk

126,1896. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a nyitrai kir. törvényszék 1898. évi 15686. és 15687. számú végzése következtében Zatkovics Alajos ügyvéd által képviselt nagytapolcsányi takarékpénztár javára **Stahl Salamon és neje Róza** ellen 300 frt s jár. erejéig 1898. évi július hó 31-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 360 fctra becsült szarvasmarha, szalma, széna, lóhere, szoba- és konyha-bútor, ágyneműek, könnyű kocsiból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagytapolcsányi kir. járásbíró 1898. évi V. II. 232/5. és 6. számú végzése folytán 300 frt tátekötvetelés, ennek 1898. évi július hó 31. napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltó díj és eddig összesen 83 frt 55 krtban bíróság már megállapított költségek erejéig **Kis-Vendég** községben leendő eszközzésére 1899. évi április hó 5. napjának délelőtti 10 órája határidőül ki-tűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elarverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagytapolcsányban, 1899. évi március hó 14-ik napján.

Takács József,

(P. H.)

kir. bírósági végrehajtó.

Szőlő

a zabori Komlóvölgyben 264. sz. a. új és kényelmes épülettel (két szoba, előszoba, konyha, kamra és terasse) gyümölcsöskerttel — és szép kilátással — **azonnal bérbe-adó**, esetleg egy más **csermányi** vagy **szarkahegyi szőlővel** vagy pedig megfelelő értékű **szántófölddel** vagy **rettel becsere-tendő**, vagy pedig tehermentesen **szabad kézből eladó**.

Bővebb felvilágosítás a tulajdonosnál.

Bartha János, Gyürky-utca 2.

200 métermázsa

„MAGYAR KINC” és „SÁRGA RÓZSA”
asztali burgonya

eladó. Venni szándékozók sziveskedjenek hoz-zám fordulni.

Mérey Lajos,
nyitrai ügyvéd.

Bámulatos szépséget

lehet elérni a dr Spilzer-féle Mária kenőcsesél, amely már egy tégely használatánál elhalványítja a szeplő- és májfoltokat, állandó használata pedig teljesen eltávolítja. A „Dianna-Pouder” és „Mária-szap-pan”-nal használva pedig megóvja az arc bársonyos külsejét a késő öregségig.

Kapható: **GOVORKOVICH JÁNOS** Mária gyógyszerárában Eszék, felsőváros

eredeti csomagokban. Raktár Török József gyógyszerésznél Budapesten és minden nagyobb gyógyszerárában. Egy tégely 35 kr. Postán legkevesebb három tégelyvel küldök utánvétellel. Bővebb felvilágosítással ingyen és bérmentve. 3-18.

Ojtott amerikai szőlővesszők eladók!

5000 darab sima zöld ojtvány,
2000 darab gyökeres fásajtvány.

Bővebbet Csernyák Rezső, Nyitra.

Bútorraktár!

KÁRPITOS

VAJDA J.

DISZITÓ

BUTORRAKTÁRA.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy *Nyitra*n a *Párlcán* levő

Winterstein Zsigmond-féle bútorraktárt

átvettem, ezt átalakítva, a mai igényeknek teljesen megfelelő *angol, barokk, renaissance, ó-német* stb. stílusú bútorokkal berendeztem. Több évi tapasztalataim a bútor-szakmában, valamint kárpitos és diszítési munkákban való kellő jártasságom azon reményre jogosítanak, hogy a nagyérdemű közönség bizalmát megnyerve, abban a helyzetben leszek, miszerint tisztelt vevőimet a legpontosabban és lelkiismeretesen kiszolgálhatom. Tömeges bevásárlás által a nagyérdemű közönségnek a legnagyobb választékban legolcsóbb árak mellett szolgálhatok.

Kiváló tisztelettel

DISZITÓ.

VAJDA J.

KÁRPITOS

Bútorraktár!**RÓZSÁK**

közép és magas törzsű leg-szebb fajokban

30-35 kr.

Iskolázott

FENYŐK

1 méterm. 30 kr.

„Musa Ensette” disznóvény, drbjá 30 kr.

Megrendelhetők mélt. Bartakovics úr kertészetében márciustól kezdve Szalaku-szon, Balácsi István kertésznél.

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcséplőgarnitúráit, ipari célokra alkalmas „Compound” locomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit, gőzkukoricamorzsológépeit, Stibor-féle körfűrészzeit, „Millenium” kaszáló- és aratógépeit; továbbá Sack-fele ekéit, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

2-10.

Képvisele: **Hirschmann Kristóf** ur Pozsony.

Szerencse kell az embernek!

A negyedik magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték I. oszt. sorsjegyei már kiadattak és mi az időközben előjegyzett megrendelések eszközését megkezdjük. A nagymérvű szerencse eredményeinek köszönhetően, hogy hozzánk oly nagy számban érkeznek megrendelések.

Miután Fortuna már előzetesen is kedveskedett nekünk, most újból szerencsénk volt, amennyiben a mostani 3. és 4. osztálynál a 80.000 és 90.000 koronás főnyereményeket mi fizettük ki vevőinknek. Nem is egészen $1\frac{1}{2}$ év alatt nálunk körülbelül egy és egy fél millió koronát nyertek.

Szigorúan reális és pontos kiszolgálásunknál fogva vevőinknél bel- és külföldön a legnagyobb bizalmat nyertük el.

Ennélfogva kérjük, hogy utonnan belépő vevőink is ajándékozzanak meg bizalmukkal és kíséreljék meg szerencsésük megalapítását egy sorsjegyek minél előbbi megrendelése által.

Tanácsos a megrendelést minél előbb beküldeni hozzánk, mert így előreláthatólag abban a helyzetben leszünk, hogy a rendelést azonnal eszközöljük, ha a megbízást f. é. március hó 30-ig kézhez kapjuk.

A negyedik magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték tervének beosztása ugyanaz, mint a harmadiknál volt és a 6. osztályban huzás alá kerülő nyeremények sorozatát alant közöljük.

A betétek is ugyanazok maradtak és az I. osztály sorsjegyeinek ára a következő: $\frac{1}{2}$ eredeti sorsjegy 6 frt, $\frac{1}{3}$ eredeti sorsjegy 3 frt, $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy 1 frt 50, $\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt --.75.

A befizetések postautalványon küldhetők, vagy mi utánvétellel küldjük a sorsjegyeket.

A magyar királyi szabad. osztálysorsjáték 50,000 nyereménye a következő. A hivatalos tervezet 9. §. értelmében szerencsés esetben 1,000,000 korona. A főnyeremények: különösen 1 jutalom 600,000 kor., 1 főnyeremény 400,000 korona, 1 nyeremény 200,000 korona, 2 nyeremény á 100,000 kor. = 200,000, 1 nyeremény á 90,000 kor., 1 nyeremény á 80,000 korona, 1 nyeremény á 70,000 korona, 2 nyeremény á 60,000 korona 120,000, 1 nyeremény á 40,000 kor., 5 nyeremény á 30,000 korona 150,000, 1 nyeremény á 25,000 korona, 7 nyeremény á 20,000 kor. 140,000, 3 nyeremény á 15,000 kor. 45,000, 31 nyeremény á 10,000 kor. 310,000, 67 nyeremény á 5,000 kor. 335,000, 3 nyeremény á 3,000 kor. 9,000, 432 nyeremény á 2,000 korona 864,000, 763 nyeremény á 1,000 kor. 763,000, 1238 nyeremény á 500 kor. 619,000, 90 nyeremény á 300 kor. 27,000, 31700 nyeremény á 200 korona 6,340,000, 3900 nyeremény á 170 kor. 663,000, 4900 nyeremény á 130 kor. 637,000, 50 nyeremény á 100 kor. 5,000, 3900 nyeremény á 80 kor. 312,000, 2900 nyeremény á 40 korona 116,000, 50,000 nyeremény és jutalom 13,160,000 korona értékben, melyek hat osztályban sorsoltatnak ki és készpénzben lesznek fizetve, csak hogy szerencse kell az embernek!

Török A. és Társa

NEMZETKÖZI SORSJEGYIRODA

A M. KIR. SZABAD. OSZTÁLYSORSJÁTEK FŐELÁRSÍTÓJA

Budapest, Váci-körút 4/A.

Értesítés!

Van szerencsém a t. c. biztosító közönségnek szíves tudomására hozni, hogy a Budapesten székelő

„NEMZETI” baleset biztosító részv.-társaság

nyitra- és trencsénmegyei főügynökségét

elvállaltam és működésemet a társaság részére már meg is kezdettem.

Nevezett társaság, mely eddig a baleset és életbiztosítási ágazatot kultiválta, bevezette országunkban a közkedveltségnek örvendő népbiztosítási ágazatot is, mely lehetővé teszi, hogy a kevésbé módos osztály is a biztosítás áldásos intézményében részt vehessen.

Midőn ezen körülményt köztudomásra hozni van szerencsém, kérem a t. c. biztosító közönség bizalmát, egyszersmind késznek nyilatkozom minden felvilágosítás megadására.

Teljes tisztelettel

„NEMZETI” baleset biztosító részv.-társaság

nyitra- és trencsénmegyei főügynöksége:

Felsner Leo. ©

Képviselők helyben és a két megye területén, továbbá szervező-közégek és üzletszerzők igen kedvező feltételek mellett alkalmazást találnak.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, míg a készlet tart

Hozzá ezüstös óralánc 60 krajcár.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénzmegtakarító. 25-26

Darabja 3 forint.

A penge *** csillagos acélból és a többi részei alpacából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

Pollák Sándor

főbizományosnál

BUDAPEST, V. ker., Kalmán-utca 17.

== Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik ==

Hirdetmény.

A nyitrai székesegyházi káptalan gondnoksága alatt álló **néhai Trajesik József** nagyszombati kanonok alapítványában egy hely üresedésbe jött és pedig:

évi 63 frt iskolai ösztöndíj

az alapító rokonságából leszármazó fiú számára.

A kik ezen alapítvány élvezését elnyerni óhajtják, keresztlevelel, iskolai és leszármazási bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket a nyitrai székeskáptalanra címezve, a zsolnai apátplebánoshoz, úgy mint a kinek előterjesztésére az ösztöndíjat a nyitrai székeskáptalan adományozza, tartoznak benyújtani.

Határidő f. évi április hó 15.

A nyitrai székeskáptalan.

RÉTAY ÉS BENEDEK

BUDAPEST, IV., Lipót-utca 21. szám.

25-52.

Dús választék mindennemű templomi felszerelvényekből.

Oltárok, szószékek, képkeretek, úrkoporsók, lourdesi Mária-oltárok, Mária-trónusok stb.

saját jól berendezett műhelyeinkben bármely stílus és rajz szerint szépen, szolidan és legjutányosabban készíttetnek el. Tervezetek, költségelírások készséggel küldetnek.

Elvállaljuk továbbá régi oltárok, szobrok, szószékek, keretek stb. valamint egész templomok belső berendezését, alapos ujtását, festését, márványozását és aranyozását, ugyancsak azoknak átalakítását, melyeket kipróbált munkaeuróinkkal a legszebben készítenk el igen kedvező feltételek mellett.

A templomok megtekintését, valamint a költségvetést díjtalanul eszközöljük. Megbízhatóságunkat e téren is számos elismerő nyilatkozattal bizonyíthatjuk.

1898-1899-ik években a többi között a következő munkálatokat végeztük:

Nyitra m.	Galgóc, oltár-átalakítás.	Borsod m.	Szirák, lourdesi oltár.	
"	Gerencsér, főoltár renoválása, új főoltárkép.	"	Bánhorváth, lourdesi oltár.	
"	Darázs, egész templom renoválása, kifestése, üvegablakok.	"	Mező-Csáth, úrkoporsó.	
"	Moesonok, egész templom renoválása.	"	Felső-Nyárad, lourdesi oltár.	
"	Kis-Baáb, egész templom renoválása.	"	Ozd, úrkoporsó.	
"	Kis-Appony, egész templom renoválása és kifestése.	Csanád m.	Mező-Kovácshegy, főoltár.	
"	N-Kér, új főoltárkép.	Győr megye.	Révfülu, két oltár átalakítása.	
"	Nyitra, Apáca-zárda, tornaterem kifestése.	"	Gyirmoth, új oltár szentsírral.	
"	Ratkóc, főoltár.	Heves m.	Gyarmath, Jézus Szíve oltár.	
"	Krakován, két új oltár.	"	Pétervásár, úrkoporsó.	
"	Hrádek, lourdesi oltár.	"	Cschi, oltár.	
"	Szenic, főoltár és szószék.	"	Gyöngyös, Mária-oltár.	
"	Bajna, lourdesi oltár.	Hajdu m.	Egyek, lourdesi oltár.	
"	Csejthe, egész templom renoválása, 5 üvegablak, két új mellékoltár.	Hont megye.	Ipolyneék, főoltár.	
"	Szered, Jézus- és Mária-szobor.	"	Deménd, lourdesi oltár.	
"	Madunice, egész templom renoválása.	"	Adács, úrkoporsó.	
Pozsony m.	Gerencsér, egész templom renoválása.	J.-N.-Kun-Szolnok m.	Rákóczi, oltár.	
"	Sempte, Jézus- és Mária-szobor.	"	Török-Szt.-Miklós, oltár.	
"	A-Dombó, egész templom renoválása.	N.-Küküllő m.	Bolya, főoltár és szószék.	
"	Pudmeric, egész templom renoválása.	Kolozs m.	Bánffy-Hunyad, főoltár és szószék.	
"	Halmos, egész templom renoválása.	"	Radnóth, főoltár és szószék.	
"	Kajal, új főoltár és szószék.	Moson m.	Magyar-Kimle, új főoltár.	
"	N.-Súr, új főoltár, új mellékoltár és egész templom renoválása.	"	Horvát-Kimle, templom renoválása.	
"	Jakabfalva, úrkoporsó.	"	Püski, új mellékoltár és oltárkép-renoválás.	
"	Lamaes, új főoltár.	"	Nexsider, főoltár.	
"	Ceszte, Jézus Szíve oltár.	"	Hegyeshalom, egész templom renoválása.	
"	Szilines, főoltár renoválása.	"	Kiliti, egész templom renoválása.	
Komárom m.	Alsó-Galla, új főoltár és mellékoltárok ujtása.	Pest megye.	Budapest, Angyalföldi országos tébolyda, főoltár.	
"	Felső-Galla, egész templom ujtása.	"	"	Irgalmas nővérek, lourdesi oltár
"	Szent-Péter, lourdesi oltár.	"	"	Erzsébet-kórház, oltár.
"	Gyalla, új főoltár.	"	Nagy-Maros, úrkoporsó.	
"	Dad, egész templom ujtása és új főoltárkép.	"	Szent-Iván, úrkoporsó.	
"	Kürth, lourdesi barlang szoborral.	"	Fajsz, oltár.	
Esztergom m.	N.-Ólved, Jézus Szíve oltár.	"	Adony, Szt.-Háromság oltár.	
Bács megye.	Szántóva, oltár ujtás.	"	Pomáz, főoltár.	
"	Ó-Szivae, lourdesi oltár.	"	Taksony, főoltár.	
"	Baja, templom-renoválás.	"	Jakabszállás, lourdesi oltár.	
		"	Kóka, Jézus- és lourdesi oltár.	
		Szabolcs m.	Tisza-Eszlár, új főoltár és mellékoltárok.	
		"	Nyiregyháza, úrkoporsó.	
		"	Sibinj, főoltár ujtása.	

Szuperfoszfát,

kainit, chilisalétrom, kénsavas-káli, kénsavas-ammoniak,

Szőlőtrágya-kompozíció

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben ajánl a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, VI. Váci-körút 21.

Részletes utasítások kívánatra ingyen és bérmentve.